

חכימי בנימין

201203

בן לאה ושושן

נולד ב- 1930

התגיים לצה"ל בינוואר 1951

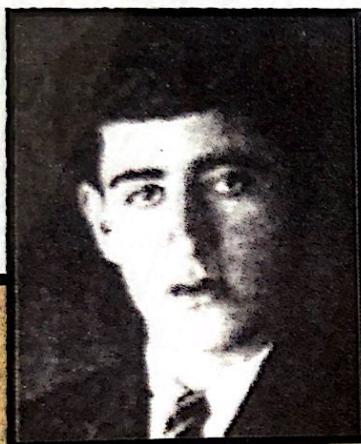
שירות בחטיבה 777 מרכז

נפל ב- 6.5.1951

בקרבת על תל מוטילה.

הכימי בנימין,

בן ד"ר ששון ולקה. נולד בשנת תר"ץ (1930) בעיר סנדוז שבקורדייסטן (פרוס). האב היה ציוני נלהב ושהף לעלות לארץ אלא שמשאת-נפשו לא נתגשמה. בנימין למד בבית-ספר התיכון "סננדג'" במשך שנתיים וההמשך שנה שלישית בבית-ספר תיכון "דרונפנוון" בטהרן. אהב מוסיקה והתמסר לה. מה אהבתו לעמו ולארצו עזב את פרס בימי היותו תלמיד ועלה לארץ ואמו נטלotta אליו; זה היה בשנת 1950, שלוש שנים לאחר פטירת-האב. תחילת הגיעו לאשדות-יעקב אבל כעבור חודשים עבר למשך גבעת-חימם. מכאן גויס לצה"ל בינוואר 1951. ביום ל' בניסן תש"א (6.5.1951) נפל בקרב בשפק-הילדן ליד הכנרת והובא למנוחת-עולםם בבית-הקבורות הצבאי בעפולה.

הנוף האנושי של החטיבה

הנוף האנושי של חטיבת גולני במלחמות העצמאיות היה מגוון וריבוניים. הוא מאפיין את "דור תש"ח" בארץ-ישראל של אותן הימים. מייסדי החטיבה, ראשוני לוחמיה ומפקדיה, היו אנשי ההתיישבות, עובדי אדמה מן המושבה, המושב והקיבוץ של מרחבי הגליל והעמקים, ובתוכם שומרי מסורת לא מעטים. אליהם נוספו במרוצת חודשי לחיימה ארוכים בני עיר רבים ואך עולים חדשים אנשי גח"ל ומתח"ל. ראוי לציין, כי בימי תש"ח היו בחטיבה גולני בחורות רבות, אשר שירתו בכל היחידות בתפקידים שונים, ורבות מהן פועלו כשירות או תובשות קרביות. כבר במלחמות העצמאיות הייתה חטיבת גולני כזו היתcka לילדי הארץ ولבני העליות השונות.

בסיכום המבוא שכתב נחום גולן בספר "אלון ושלח" נאמר: "...צמחנו בנוף הגלילי ובמושורי העמקים, ובמרחבי הנגב הרחבנו אופקים - התבגרות. התהיישבות בעמקים ובגליל היא שנתנה לחטיבה את צביונה וחותמה המיחוד, וממנה ספגה את ערכיה, כי על בן היה חטיבה כפרית ונאמנה לעורכים שעינקה בגושי התהיישבות אלו. צינו אותה תוכנותיו של עובד-האדמה ויושב-הכפר: עקשנות, צמידות למשימה, שודשיות ושקט..."

אימוניים ב- 48'

הקרב בו נפל בניין

הרקע

זהר לבקובץ

האייה הערבית – גורם קבוע בסכזהן

האייה הערבית לישראל ורצון של מדינות-ערב לחשמידה הפטור נקבע באזרע מזו התגבורותה של התגבורת הלאומית הערבית ואילך. חסבמי חשלום עם מצרים וירדן עשויים לפרוץ את חומות האייה הערבית ולממן את חינויו, לפחות לגבי מדינות אלה.

אייה זו הייתה הגורם העיקרי שהניע את ערבים למונע את קמת המדינה, במלצת העצאות. לאחר מפלתם במלחמה, דבקו ערבים במטרות לחסמיד את ישראל ולפיקד גמלו מלכיד בה והקילו את הנסיבות השונות, שנעו מוד לאחר תום מלחמת העצאות, להתקדם מהescoמי שביתת-נשק לשלים.

מדיניות האיה הערבית

מדינות-ערב מנעו מלחתקדים בכיוון להescoמי שלום. לעומת זאת נקטו במאץ להמשך מצב המלחמה באמצעותם לא צבאים: ניטוק כולל של קשרים בתחום האווח, תרגם כלכלי, מאבק תעמלתי ומאבק בזירה הבינלאומית, תוך הכנות (רכש, אימונים, בין היתר חמות הצבא) לחידוש המאבק הצבאי. מדינות-ערב המשיכו את מדיניות האיה והחרם כלפי היישוב היהודי בארץ ישראל, בה נקטו עוד לפני תש"ח, ואת מצב המלחמה כלפי ישראל, כפי שנגנש במהלך מלחמת הקוממיות.

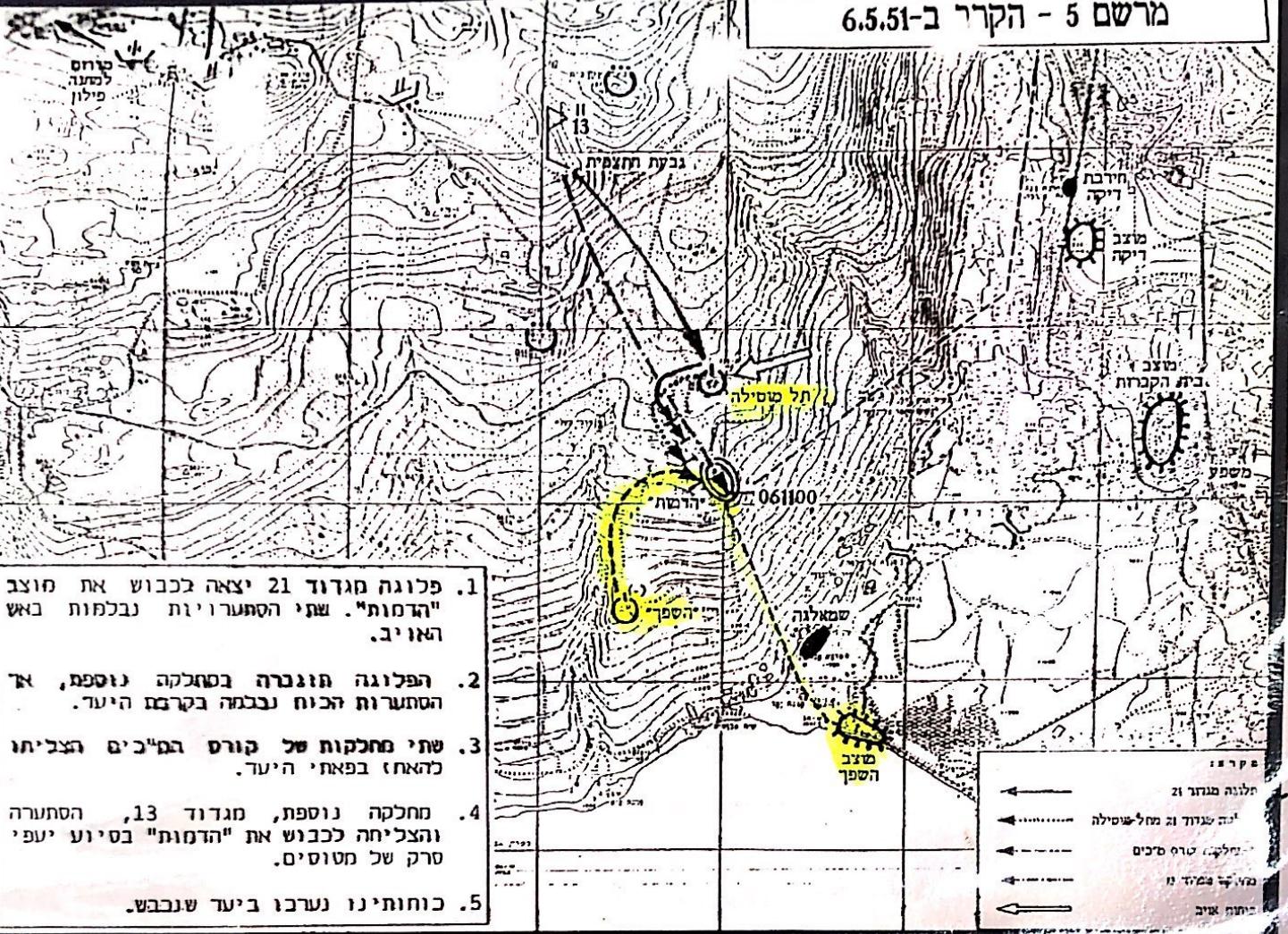
באביב 1950, ניבשה ועדת החרם של הליגה הערבית תכנית מקיפה להפעלת חרם והסגר על ישראל. זאת ע"י הרחבת ההגדרה של "חומר מלוחמה" לכל שחורה וצדדי המיעדים לישראל והחרמות ע"י מדינות-ערב בנמלים ובימים טרייטוריאליים ערביים. נרכחה "רשימה שחורה" של ספינות העוגנות בנמלי ישראל ונמנעה הפעלתם בנמלים-ערב. ועוד תקנות והגבלות.

בעקבות החלטות הליגה הערבית מנעה מצרים שיט של אניות ישראליות בתעלת סואץ, והגבילה הובלת מטען לישראל בתעלת סואץ בגיןות שאין ישראליות. ביוני 1951 התלמנה ישдал על הסגר זה בפני מעצמה הביטחון וטענה כי ההסגר עומד בנגד לזכות השיט בתעלת סואץ לכל העמים, ובנגד להescoמי שביתת-נשק. מעצמה הביטחון החליטה ב-1 ספטמבר 1951 כי ישראל אכן זכאית למעבר ספינותיה בתעלות-סואץ וקראה למצרים לבטל את ההסגר.

אולם מצרים לא צייתה להחלטה זו אלא הוציאה תקנות נוספות האוסרות העברת שחורות מכל סוג שהוא לישראל ומישראל – בגיןות זורת.

מצרים טענה לזכות צד לוחם מאחר והוא רואה עצמה במצב מלחמה עם ישראל. סייעו זה אפיין את גישתו של כל מדינות-ערב עד הסכם השלום עם מצרים ב-1979.

מפה 5 - הקרב ב- 6.5.51

מפת הקרב

קרב תל-MOTEILA 1951

אריה יצחקי

בתחילת שנות 1951 הגיע לשיאו העימות המדיני והצבאי בין ישראל וسورיה בטענה של השיטה**באזורם המפורזם**, חעקות קיבל תואצה בעקבות נסוחה של ישראל לחתול בעבודות מפעל יבש הרולה.

במרץ 1951 חשלימו חקורים את השתלטות חתוקונית על האיזור המפורז הדרומי באלחמה (חמת גדר), וחילו **בונסיגות להשתלט גם על האיזור המפורז המרכז** בגורות טרומות.

רכס כורזים שנמצא בשטח ישראלי חלש על האיזור המפורז ערוץ הירדן ובגדת הבטייה. היה זה למשעה חשתה חיה בגורות הגבול הישראלי-סורי שבו הייתה שטיחת שיטות טופוגרפיה ישראלית. בקצת חרבש נמצא תל-MOTEILA (פום גבעת קלע, עליה ממוקמת הצטנחת של מושב אלמגור) המונשא כ-12 מ' מעל עיריך חירן. ברמות כורזים לא היה ישוב ושראל ואפיקו לא מושב צבאי. הנוכחות חישראליות ה证实ה בתנועת סיורים של צה"ל בשטח.

באיוזור המפורז שננו שני כפרים ערביים חירבת דיכח וערב שמאלנה. חצבא חסורי חימש את התושבים החדואים של חכבר ערבית שמאלנה ברוביס ומקלעים וודוד אותם לחזר מערבה. הם עיבדו את האדמות באיזור המפורז ואף בשטח ישראל שמערבה לו, והדרו עם עדותם אל מרדות רכס כורזים עד לאיוזור תל-MOTEILA ועד לחורבת כורזים.

חבריו לנשך

בשלתי חודש אפריל ותחילה Mai גלו סורים של צה"ל כי כוחות צבא טורקיים סדירים זה לאיזור אף הtmpmo על תל-מווטילה.

חטיבת הח"ר הסדרה "גולני" (חט' 1) שפעלה באיזור קיבלה חוראה להפgin את ריבונות ישראל באיזור, לתפוס את עדרי תבר הבודדים או לגרשם. האחריות הפיקודית לנזר חיתה של חטיבת המחו' 3.

המשימה הוטלה על גדור 3 שהייתה אחראי על גזרת הגבול מימת החוליה ועד הכנרת. המג"ד סא"ל רחבעם זאבי היקצה לביצוע המשימה כוח בעוצמה של מחלקה ח"ר מוגברת בכיתת מק"ב "בזה", בפיקוד מ"פ. כוחות יצאו לדרך בשעת הבוקר של 1 במאי. התכנית הייתה למקם את המק"בים באיזור "גבעת התכפית" בעוד כוח הח"ר נע מצפון מאיזור זנגריה-טובה, מטהר את השטה והזדוף את העדרים דרום-מערב עבר מארב חמק"בים.

התכנית נכשלה. העדרים עם רועיהם נעו אמנס דרומה בלחץ חילילים, אך בשלב מסויים הצליחו לחמוק מזורחה, בעוצם. המארב פתח בטעות באש על חיילי "גולני", ובמכת האש נהרגו 4 מחיילי המחלקה. הכוח נסוג כשהוא משאיר את ההרוגים בשיטה. מחלקה נוספת של הגדור יצאה לשיטה כתגובה, שתי המחלקות ניהלו קרב אש עם הסורים עד שעות הערב.

פיקוד הצפון החליט לכבות את התל עוד באותו יום כדי לא לאפשר לסורים להתבוסס בו. המשימה הוטלה על חטיבת המחו' 3. מח"ט 3 היקצה למשימה פלוגה מגדור ח"ר מילואים 34 שעסוק באימונים בסמוך להר כנען. כוח המילואים היה מורכב מעולים חדשים ברמת אימון וכשירות נמוכה. התארגנותו ותנועתו לשטח ארכה זמן רב. סמג"ד 13 חיים עינב צירף לו שתי כותות סדריות מגדודו וכיתת מרגמות 81 מ"מ כסיעו.

לאחר לבטים רבים אישר המטכ"ל ביצוע עפ"סرك מעל העד, מבלי פтиחה באש. במהלך אחד היעפים ירה בטעות אחד המטוסים צוררות אחדים מתותה 20 מ"מ ופגע בכוח הסורי. היעפים והסתערות התגברות הכריעו את הקרב. הסורים נסוגו וכוחותינו תקפו כאשר חיליל קורס המכ"ים מסתעררים מדרום ושרדי פלוגה אי מסתעררים מצפון, הם השתלטו על המוצב ורדפו באש אחר הבורחים.

הקרב הסתיים בשעה 00:11. בצהרים החליפה פלוגה רעננה מגדור 12 של גולני את הכוח במצוב "הזמן". אביזותינו היו כבוזות מאד. בקרב של 5 – 6 במאי נפלו 30 מלוחמי "גולני", חלקם נפצעו באש הארטילריה של צה"ל. בכך הגיע מספר הרוגי קרב תל-מווטילה ל-40, בקרב נפצעו 72 חיילים. מאוחר יותר נפטר אחד הפצועים. לסורים היו אביזות כבוזות, הן בין החיללים הסדריים והן בין הבלתי-סדריים, הם פינו את האיזור המפורז ואיתם יצאו גם תושבי ערב שמאלנה. נסיעום להשתלט על האיזור נכשל.

קרבות תל-מווטילה היו שיאו של חומות הצבא במאבק על השליטה באיזוריהם המפורזים, ובקבוכיהם השגורה רגעה בגבול ישראל-سورיה במספר שנים.

הקרב גרם לועזע קשה בצה"ל. שכן התגלו ליקויים רבים בקשרות המערך הללו, במודיעין ובחפעלת הארטילריה. בעקבותיו הוקמו שתי וdzות חקירה מטכ"ליות שערכו בדיקה מקפת נושא הargon, האימון ותורת הלחימה של צה"ל. מסקנותיהם תרמו לשינויים ושיפורים שנערכו בצה"ל בשווים הבאות.

לזכרם של החיילים והמפקדים

שנהלחמו ונפלו בקרב על ביבוש

המושבים "תל מוטילה" ו"הדמות".

אתם – חיילי חפלוגה עולים חדשים
שהזעה עתה הגיעם למדינתנו מארצות פזורה,
יוצאי תימן, מגודלי ז肯 ופיאות מסולסלות,
יוצאי מרוקו, אלג'יר, וטוניס.

בניים, אחים – ובני משפחות של
אחינו שרידיו השואה מאירופה
טרם ידעתם שפת ארצנו – עברית
וטרם הספקתם להכיר עריה וגופיה.

אתם – הלכתם אחרינו המפקדים ועשיתם
את כל המוטל عليיכם –

למרות: שזו הייתה התנסותכם הראשונה
בקרב משם, קרב לילה מר וקשה.

למרות: הייתם עייפים לאחר צעדת לילה
ארוכה ומיגעת בדרכנו אל היעד

באויר החם והחנק
בסרחות האיים והמבחיל שנדף מפגרי
הפרות שנרכבו בשטח מזה ימים.

למרות: הייתם עמוסים למכביר בתחמושת
וציוד אחר הנחוץ לחימה ולהתבססות
שלאחוריה, נפילות ומעידות אין סוף

ביןوت לסלעי הבזלת השתוורים שבשטו כהה זה

לא הפניהם עורף לאויב – למרות המתחים
המבהילים של הפגוזים וסנוור עינייכם
מירי המרגמות גהותופצצות הרימוניים,
בתוכם היhiba האויב להשתמש

אחרינו ואיתנו הוגדמתם בינוות לחברים
הפכו שכבו סביבנו, ממלמים חרישות
תפילהות ומחייבים לפניוים משדה הקרב.

دل היה הנשך, אמצעי הקשר, ציוד לחימה
וחבישה שהיו לנו בתקופה ההיא
בשער היוותנו למדינה ולצבא.

עקשנותכם בקרב ודבקותכם במטרה
גרמו למנוסת האויב וכיבוש המוצבים,
יחקיכים באיזור זה מהם שלטנו
על עמדות האויב עד למלחמה ששתי הימים
בבה כבשנו את כל רמת הגולן.

אתם קידשתם את סיסמת "אחריי" המאפיינת
כל לוחמי צה"ל מני זו – ועד הולם.

נוחו בשלום על משבככם וינעמו לכם לנצח
רגבי אדמת מולדתנו – ישראל.

בשמי ובשם חבריכם לנשך, שריאו
הפלוגה מצדייעים אותו לבזבזם.
(אלימ' מל) זאב סלי (פבז'ז)
מפקח הפלוגה

עיר הולדה של בניין זיל

קורדייסטן הוא חבל ארץ הררי, באנדר אטיה שמאונלס ברובו בנורדים. חבל הארץ זה משתרע בצפון-מערב איראן, צפון עיראק, דרום-מזרח טורקיה והפינה הצפון מזרחית של סוריה על פני שטח של כ-195,660 קמ"ר. אורך זה עשיר בתופת והוא הררי ברובו. אומדן של מספר הנורדים בשלם הוא בין 25 ל-30 מיליון נפש. כ-50 אחוז מהם בטורקיה (כ-15 מיליון), והיתר בעיראק (כ-5 מיליון). איראן (כ-5 מיליון) סוריה (בין מיליון לשישה) ואルמניה (כ-7 אלף). יש הטוענים כי הנורדים היא הקטנה הגודלה ביותר בשלם של מישט אחני ללא טריטוריה עצמאית.

מקום מגוריו של בנימין ז"ל

קיבוץ אשדות יעקב הוקם על ידי גרעין חלוצים מלטביה ורוסיה אשר התיישב ב-1924 באדמות גשר (היום קיבוץ גשר). העיריים ביקשו ליעזר חברה שיתופית, שוויונית וחופשית, חברה עולמית וטנה בארץ ישראל. עמק הירדן היה אז שונה: בקעה עמוקה, מאובקת להזנת מלחניקה. ארץ שודופה לא עז וירק, רק ירדן שורם למטה סימן את העתיד לפס תקווה של הרדופים וקניהם. לאחר עשר שנות מאבק בחום הצלב, במלחמות טען לידי חיפוש דרך לייצירת חברה חדשה וגדלה, עברו המתיישבים מגשר לנקודה חדשה, על אדמות דלהמיה היא קיבוץ אשדות יעקב של היום.

